

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

Otho

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

ἀποκτείνῃ αὐτόν· ἔτι γὰρ ἀδεῖ παρῆτερον ἐκπυθέσθαι τῶν αὐτῶν
 ἀνδρῶν· ἐκέλευσεν ἔνδον αὐτῶν φυλάττειν, καὶ παρέδωκε τοῖς μά-
 λιστα πιετυομόμοις. ὁμοῦς ἡ βελήστωικαλῆτο· καὶ κατὰ τὸ
 ἀγῶνι γερονότες, ἢ τῶν ἀγῶνι γερονότες, στωελόντες ὠμυον
 ὄρκον ἕως τῶν Ὀθωνος, ὃν αὐτὸς ὁμοῦς ὄρκον ἐτήρησε· καὶ καί τισιν
 καὶ σεβαστὸν ἀνηγρόφον, ἐπὶ τῶν νεκρῶν ἀκεφάτων ἐν τῶν ἑσπέρων
 καὶ ἐσθῆσιν ἐρριμύτων ὅτι τῆς ἀρετῆς. ταῦς ἡ κεφαλαῖς, ὡς
 ὁσδὲν εἶθρον ἐπὶ χροῖας, τὸ μὲν Ὀβινίου τῆς θυγατρὸς διαχλίαν
 καὶ πεντακροσίον δραχμῶν ἀπέδοντο, τὸ δὲ Γείωνος, ἡ γυνὴ ἔλα-
 βεν ἐκ κροῖου δεηθεῖσα· τὸ δὲ Γόβια τοῖς Πατρῶσι καὶ Οὐιτελλίς
 δὲ λῶις ἐδώρησαντο. λαβόντες ἡ οὐκ εἶνοι, καὶ πᾶντα ἔσπον ἀχι-
 σάμενοι καὶ κατὰ βούλησιν ἐρριμύτων ἢ τῶς ἀπὸ τῶν καί τισιν καὶ λα-
 ζομόμοις θανατοῦσιν· ὃ δὲ τόπος Σηφῆρον καλεῖται. ὃ δὲ σῶμα
 τῶν Γόβια Γείωνος Ἐλίδιος ἀνείλετο, τὸ Ὀθωνος ὅτι βεβαί-
 ος· ἔταψεν ἡ νεκρὸς Ἀργεῖος ἀπελθόντες. Τοιαῦτα ἔα καὶ τῶν
 Γόβια, αἰδρα μῆτε γῆρι μῆτε πλῆτω πολλῶν ἀπολειφθῆ-
 τα Ῥωμαίων, ὁμοῦς ἡ πλούτω καὶ γῆρι παρῆτερον πᾶντων
 τῶν καὶ αὐτὸν, πέντε ἀνδραπόρων ἡγεμονίας ἐμβύσσαντα μὲν
 ἡμῶς καὶ δόξης· ὡς τῆ δόξη μᾶλλον ἢ τῆ δυνάμει κατελὼν
 Νέρωνα, τῶν στωεπιτηδύμων τότε τῶς μὲν ὁσδὲν ἡξίωσε τῆς
 ἡγεμονίας, οἱ δὲ ἑαυτῶς ἡξίωσεν· Γόβιας ἡ καὶ κλητῆς καὶ ὑπακρύ-
 ος ἀνδραπόρων, καὶ τῆ Οὐίνδικος ἐμωδῶσιν ὄνομα πόλμη,
 κίνημα καὶ νεωτερισμὸν αὐτῶν λεγόμενον τῶν ἀπὸ τῶν ἐπιση-
 πόλεμον ἐμφύλιον, ἀνδρῶς ἡγεμονικῶν τυχεύσαν· ὅταν ἔχῃ ἑαυ-
 τῶν τῶν ἀνδραπόρων λαμβάνειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἑαυτὸν οἰόμενος
 διδόναι τοῖς ἀνδραπόρων, δέχων ἡξίωσεν τῶν τῶν Τισιμίου καὶ
 Νυμφιδίου τεπιθασδύμων, ὡς Σκιπίων ἡρχε καὶ Φαυείκιος
 καὶ Κάμιλλος, τῶν τότε Ῥωμαίων, ἡ ἀνδραπόρων τῶν ἡγῶν, ἀ-
 ρχὴ τῶν ὀπλων καὶ τῶν στρατευμῶν, ἀρετῶς ἡ καὶ δέχων ἀνδ-
 ραπόρων. Ὀβινίου ἡ καὶ Λάκωνι καὶ τοῖς ἀπελθόντες πᾶντα
 τῶν ἀνδραπόρων πωλοῦσι παρέχων ἑαυτὸν οἰόμενος Νέρων παρῆτερον
 τοῖς ἀπληροτάτοις ὁσδὲν ἀποδόντα τῶν δέχων, οἰκτεροῦσιν ἡ
 τῶς πολλοῖς τῶν θάνατον, ἀπέλιπεν.

PLUTARCHI
 OTHONIS

ΔΕ νεώτερος ἀνδραπόρων ἀμὲν ἡμέρας
 παρῆτερον εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἔθυσεν, καὶ
 κελύσας Μάριον Κέλσον ἀχθῆσαι
 παρῆτερον αὐτόν, ἡσπᾶσατο καὶ διήγεθη φιλα-
 δεφῶς, καὶ παρεκάλει τῶν ἀπὸ τῶν ὅτι λα-
 θεῖσιν μᾶλλον, ἢ τῶν ἀφῆσιν μνημονεύειν.

τῶν δὲ Κέλσου μῆτ' ἀγῶνι ἀποκρινόμενος μῆτ' ἀνδραπόρων,
 ἀλλὰ φῆσαντος αὐτῶν τῶν ἔσπον διδόναι τῶν ἐγκλημα πῆσιν,
 (ἐκλελῆσθαι γὰρ ὅτι Γόβια βέβαιον ἑαυτὸν παρέχεν, ὡς χά-
 ειρ ὁσδὲν μῆσιν ὡφειλεν) ἡγάθησιν οἱ παρῆτερον ἀμφοτέρων, καὶ
 τῶν στρατιωτικῶν ἐπήνεσεν. ὅτι ἡ σὺν κλητῶν πολλὰ δημοτικῶν καὶ
 φιλανδραπόρων ἀγαλῆσθαι, ὃν μὲν αὐτὸς ἑσπᾶσιν ἡγεμόν
 ἡμελλε, πύτου μέσος ἐνεμῆσιν Οὐεργινίῳ Ῥούφῳ, τοῖς ἡ ἀπὸ δε-
 δειγμένοις ἑσπᾶσιν Νέρωνος ἡ Γόβια πᾶσιν ἐτήρησε τῶν ἑσπᾶ-
 τείας ἡερωσῶσιν ἡ πῆσιν καὶ ἡλικίαν παρῆτερον ἡ δόξαν, ἐξ-
 ἡσπᾶσιν. τοῖς ἡ ὅτι Νέρωνος φουρῶσιν καὶ κατελθόνσιν ὅτι Γόβια,

interfecturum eum. Nam esse, quæ antè exquire-
 re de eo vellet: præcepitque, vt in vinculis custo-
 dirèt, permisitq; eum his, quibus maximè fidebat.
 Mox senatus coactus est. & quasi alij forent, aut
 alios haberent deos, vbi conuenere, sacramentū
 Othoni, quo astrictus Galbæ ipse non seruauerat,
 dixere, Cæsaremq; & Augustū appellauere: cūm
 trunca cadauera adhuc in consularibus vestibus
 essent in foro abiecta. Capita, cūm nullus iam eo-
 rū foret vsus, Iunij filix eius decem millibus num-
 mum vēdiderunt, Pisonis accepit vxor precibus à
 Veranio: Galbæ, Patrobij & Vitellij seruis dona-
 uere. Id illi vbi acceperunt, omni contumeliarum
 & ludibriorum genere affectum proiecerunt: quo
 loco trucidantur, in quos Cæsares animaduertūt.
 Locus Sestertium dicitur. Corpus Galbæ Priscus
 Heluidius Othonis permisso sustulit. Humauit id
 nocte Argius libertus illius. Habes Historiam
 Galbæ: qui vel genere vel opulencia paucis fuit
 Romanis secundus, simul & opulencia & genere
 coquos suos antecelluit omnes. Quinq; impera-
 torū cum honore & laude principatus transegit,
 vt nomine suo potius quàm vitibus Neronē con-
 vulerit. Sociorum illius cōspirationis partim ne-
 mo habuit imperio dignos, alij semetipsi dignos
 habuere. Galba verò, qui & appellatus fuit impe-
 rator & nomen accepit, cæptisq; Vindicis nomen
 suum commodauit, defectionem eius, quæ motus
 & seditio dicebatur, bellum ciuile effecit: quòd vi-
 rum imperio dignum nacta esset. Vnde non sibi
 rapere imperiū, sed potius se ipsum dare imperio
 intēdens, imperare voluit militibus, qui illecebris
 Tigillini & Nymphidij fuerāt corrupti, vt Scipio,
 Fabricius, Camillus sui æui militib. imperauerāt.
 Ceterū senio obrut' vsq; ad arma & castra integer
 fuit & prisca seculi imperator. Quia vero T. Iunio,
 Laconi, & libertis suis, qui omnia habebant vena-
 lia, sese dedit, sicut dederat Nero, hominib. in-
 satiabilissimis: neminem, qui imperiū desiderau-
 rit, qui miserati sint exitum eius, cōplures reliquit.

PLUTARCHI
 OTHONIS

Novus imperator lucis prin-
 cipio in Capitolium progres-
 sus sacrificauit, ac Marium
 Celsum adduci ad se iussu
 salutauit, appellauitque beni-
 gne, ac monuit: causæ obliui-
 scretur potius, quàm libera-
 tionis suæ memoriam retineret. Cui cum Celsus
 nec abiecte nec ingrātè respondisset: sed dixisset
 morum suorum facere crimen fidem. Crimini
 enim datum sibi, quòd præstitisset Galbæ cui nul-
 lam gratiam debuisset, fidem: vtrunque assisten-
 tes commendauere militesque laudauere. In se-
 natu cūm multa populariter & benigne disseruis-
 set: quod temporis erat cōsulatu functurus, huius
 partem cōcessit Verginio Rufo. Destinatos à Ne-
 rone vel Galba omnib. reliquit cōsulatus, sacerdo-
 tij: atate vel laude prouectos ornauit: eiectis sub
 Nerone in exiliū, qui sub Galba domū redierant,

κὺ δεηθεὶς, κὺ μηδὲ δακρύων φεισάμῃ μόλις ὑπέπεμψεν αὐ-
 τὸν. τῆ δὲ ὑπεραίμα δωρησάμενος ἀπὸ δραχμῶν κατ' ἀνδραχλίαις
 κὺ δὲ χροσίου καὺ πεντήκοντα δραχμῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρα-
 τώπεδον, καὺ τὸ μὲν πλῆθος ἐπήνεσεν ὡς παρὰ αὐτὸν δύνου κὺ
 παρὰ θυμὸν, ολίγοι δὲ ἄλλοι ἐκ ἐπὶ ἀγαθῶ φήσας ὑποικουρῶν
 διαβόηοντες αὐτὸν πῶς μετεώθη, κὺ τὸ κείνων ἀστάθην
 αὐτοῦ, ἠξίου σωμαγμακτεῖν καὺ σὺλχελάζειν. ἐπαγωνούτων δὲ
 πτόρων καὺ κελθόντων, δύο μόνοις τῶν διαβόων, οἷς ὁσδὲ εἰς ἐ-
 μελλὲν ἀρθεσθαι κελαιθεῖσιν, ἀπηλάγη. ταῦτα οἱ μὲν ἀγα-
 πῶντες ἢ δὴ κὺ πιστεύοντες ἐθαύμαζον πῶς μετὰ βολῆν. οἱ δὲ
 ἀναγκάια πολιτεύματα παρὰ τὸν κερὸν ἠγρόντο, δημαγω-
 γῶντος αὐτὸν διατ' ἰσχυρῶν ἢ δὴ γὰρ ἠγέλλετο βεβαίως Οὐί-
 τελλίου ἀξίωμα καὺ δυνάμειν ἀποκράτους ἀειληφῶς. καὺ
 πτεροφόροι σιωπῶντες ἐφοίτων, αἰεὶ ἡ παρὰ χροσίου ἐκείνῳ φε-
 ζόντες. ἕτεροι δὲ Παιονικὰ καὺ τὰ Δαμασκίαν κὺ τὰ παρὰ Μυ-
 σίαν στρατεύματα δηλοῦντες ἠρῶσαν μὲν τῶν ἠγεμόνων Οἰ-
 θωνα. ταχὺ δὲ ἀφίκετο καὺ τῶν Μουκιανῶν στρατεύματα καὺ
 τῶν Οὐεσπεσιανῶν φίλια, ἔμην, ἐν Συρία, ἔμην ἐν Ἰουδαίᾳ,
 μεγάλας δυνάμειν ἐχόντων. ὑφ' ὧν ἐπαρόμνος, ἐγραψεν
 Οὐίτελλίῳ, παραναὶν στρατιωτικὰ φρονεῖν, ὡς χροσίου πολ-
 λα δάσποντος αὐτὸν, καὺ πόλιν, ἐν ἣ βιώσεται ῥᾶσον κὺ ἠδίσον βίον
 μὲν ἠσυχίας. ἀντέγραφε δὲ καὺ κείνος αὐτῷ κατεριανθόμνος
 ἠσυχίαν παρὰ τὸν ἐκ τῶν πούτων διερέλιξάντων πολλὰ βλάσφημα
 κὺ ἀσελήν χλαβάζοντες ἀλλήλοισ ἐγραψον, οὐβουδῶς μὲν,
 ἀσότητος δὲ κὺ γροσίου πατέρου ὡς ἕτερον ἀπαρῶν ἀμφοτέροις
 οἰεῖδη λαιδρόντος. ἀσότητος γὰρ κὺ μελακίας καὺ ἀπει-
 είας πολέμου κὺ τῶν παρὰ τὸν ἐπὶ πείναι κὺ χροσίου πλῆθος
 ἐργον ἡ εἰπεῖν ὁποτέρῳ μείον αὐτῶν μέτεσι. σημείων δὲ κὺ φαι-
 τισμάτων πολλῶν λεγόμενων, ταῖ μὲν δὲ ἡ φήμας ἀδεσπό-
 τος κὺ ἀμφιβόλος εἶχεν, ἐν δὲ Καπιτωλίῳ νίκης ἐφεσῶ-
 σης δῆμα καὺ ἠνίας πτότες εἶδον ἀφειμένους ἐκ τῶν χειρῶν,
 ὡς παρὰ χροσίου μὴ δυναμῶν. καὺ τὸ ἐν Μεσποταμίᾳ νή-
 σω Γαίου Καίθρος ἀδριανῶν, μήτε σεισοῦ γροσίου μή-
 τε πτόματος, ἀφ' ἐσπέρους μετὰ στραφέντα παρὰ τὰ ἀνα-
 τολὰς. ὁ φασὶ συμβῆαι παρὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐν αἷς οἱ
 παρὰ Οὐεσπεσιανὸν ἐμφανῶς ἢ δὴ τῶν παρὰ τῶν ἀντε-
 λαμβάνοντο. καὺ τὸ παρὰ τὸ Θύμβειν δὲ σύμπτωμα, σημείον
 ἐπισημαίνοντο οἱ πολλοὶ μωρηθῶν. ἡ μὲν γὰρ ὡσα παρὰ τὸν μά-
 λιαν οἱ ποταμοὶ πλῆθισον, ἀλλ' οὐπω τοιοῦτος ἦρθη παρὰ τὸν
 ἔργον, ὁσδὲ ἀπώλεσε ταῦτα καὺ διέφθειρεν, ὑπαρῶντες
 καὺ καλαχύσας πολὺ μέρος τῆς πόλεως. πλείστον δὲ ἐν ὧ
 τὸ ἐπὶ παρὰ τῶν ἀπὸ τῶν οἶτων, ὡς δεινῶ ἀπολείπει ἡμε-
 ρῶν συγῶν καλαχίαν. ἐπεὶ δὲ τὰ Ἄλπειν κατέχοντες ἢ δὴ
 παρὰ τῶν ἑλλόντο Κεκίνας καὺ Οὐδῆν Οὐίτελλίῳ στρατηγόν-
 τες, ἐν Ρώμῃ Δολοβέλλας ἀπατείδης αἴτηρ, ὑποψίαν
 παρὰ χροσίου μισοφόροις νεώτερον φρονεῖν. ἐκείνον μὲν οὐκ εἶτε
 αὐτὸν εἶτε δῆλον δεδδικῶς, εἰς πόλιν Ἀκύνιον παρὰ πεμψε πα-
 ραταρῶνας καλαχίαν δὲ τῶν ἐν τέλει σωμακῶν, ἐταξεν
 ἐν τούτοις κὺ Λάκιον τὸ Οὐίτελλίου ἀδελφόν. οὐτε παρὰ τῶν
 ὁσδὲν οὐτε ἀφελῶν ἢ εἶχε ἡμῶν. ἰσχυρῶς δὲ κὺ τῆς μήτρους ἐ-
 πεμελήθη τῶ Οὐίτελλίου κὺ τῆς γυναικῶς, ὅπως μὴ δὲν ἐμφε-
 ρῶσιν παρὰ τῶν αὐτῶν. τῆς δὲ Ρώμης φύλακα Φλαβίον Σαβ-
 ρῶν ἀδελφόν Οὐεσπεσιανῶν κατέστησεν, εἶτε κὺ τῶν παρὰ τῶν
 δῆμα ὁ Σαβῖνος, ἀφείλετο δὲ Γόρβας αὐτὸν) εἶτε μάλλον δύνου ἀφείλετο Οὐεσπεσιανῶν καὺ πῶν, αὐτῶν Σα-
 βῖνον. αὐτὸν μὲν οὐκ ἐν Βεζιλῶ πόλει τῆς Ἰταλίας παρὰ τὸν Ἡερδῶν ἀπελείφθη. στρατηγὸς δὲ τῶν δυνάμεων

A uit obsecrauitq; eos, ac ne lachrymis quidem ab-
 tinens a gre eos repressit. Postero die largitus vi-
 ritim quina millia nummum castra est ingressus.
 Laudatis militibus ut sui studiosis & p̄optis pau-
 cos demonstravit in nullum bonum latere ibi, qui
 infamem reddant moderationem suam constan-
 tiamq; & fidem ipsorum: petijtq; ut dolor suus i-
 p̄s cordi esset, atq; se ad animadvertendum in eos
 iuvarent. Approbantibus id assentientibusq; om-
 nibus duorum tantum supplicio, quorum san-
 guini ingemiturus erat nemo, contentus fuit. Hec
 aliqui commendantes fidentesq; ijs mirabantur
 B mutationē illius. Pars acta necessaria blandientis
 pro tempore belli causa existimabant. Nam certo
 iam afferebatur auctoritatem & potestatem prin-
 cipalem Vitelliū assumpsisse, ac nunciij crebri ve-
 niebant, qui quotidie aliquid affererāt ei accede-
 re. Alij legiones Pannonicas, Dalmatiz, & Mysiaz
 cum ducibus Othonem imperatorem perferebāt
 appellasse. Mox allatę Mutiani literę & Vespasiani
 pacatę: quorum hic in Iudęa, ille in Syria ingen-
 tes copias ductabat. Quib. erectus scripsit Vitellio
 monens, ne supra cōditionem militarem efferret
 se, pecuniam se ei affatim & oppidum donaturum,
 ubi in ocio securissimē & iucundissimē vitam a-
 geret. Rescripsit huic ille primum leniter deludēs
 C eum. Hinc irritati multa fœda & procacia inuicē
 per literas improperauere, non illa quidem falsō,
 sed stolide & ridicule alter alteri, quibus contacti
 ambo erant, dedecora exprobrantes. Profusionis
 enim, mollitię, imperitię rei militaris, prioris ege-
 statis, oneris æris alieni difficile dictu erat vter ef-
 fet magis immunis. At prodigia & spectra multa
 nunciabantur, quorum alia incerto rumore &
 ambiguo ferebantur. In Capitolio verō ex victo-
 rię, quę bigę insiltebat, manibus habenas vide-
 runt omnes laxatas sicut retinere non valentis: in
 insula Tiberina diui Iulij statuam nullo terre mo-
 tu & cœlo tranquillo ab occidente in orientem
 conuersam, quod circa illos dies perhibent conti-
 gisse, quibus Vespasianus apertē iam imperiū sus-
 cepit. Id quod Tiberi accidit, pro fœdo ostēto ha-
 buit vulgus. Erat quidem hora, qua potissimum
 flumina exundant. sed nunquam in tantū excre-
 uerat, neque tantam ediderat stragem, vel ruinam
 attulerat effusus & inundans magnam partem vr-
 bis, maxime in foro frumentario, ut magna fames
 per multos dies vrbe obsederit. Ut Alpes iam te-
 nere Cecinam & Valentē duces Vitellianos est
 E allatum, Dolabella Romę vir patritius in suspi-
 cionem prætorianis venit res novas moliri. Hunc
 in coloniam Aquinum, eum aliumve metueret,
 confirmatum dimisit. Deligens ex magistratibus
 comites itineris allegit in his Lucium quoq; Vi-
 tellij fratrem, neque eius dignitati quicquam vel
 adiecit vel detraxit. Sedulam etiam curam de ma-
 tre & vxore Vitellij egit, ne quid sibi timerent. Vr-
 bi Flaviū Sabinum pręfecit Vespasiani fratrem,
 id ne quoque honori tribuerit Neronis. nam prę-
 fecturam ab illo Sabinus acceperat & spol atus
 fuerat a Galba: an prouchēdo Sabino beneuolen-
 F tiam & fiduciam Vespasiano ostentauerit. Brixilli
 Italia oppido circa Padum substitit. Duces copia-

rum misit in hostes Marium Celsum, Suetonium A Paulinum, adhuc Gallum Spurinam, illustres viros. Ceterum uti consilij suis, ut instituerant, non valebant ob militum licentiam & contumaciam. Nolebant enim alijs parere, quasi ipsis imperare princeps deberet. Nec vero erant hostium in totum sani milites, neque obtemperantes ducibus: verum eadem de causa feroces & procaces. Hi tamen rei militaris scientes & laboris patientes non defugiebant eum. Illi molles ex ocio & vita quiete, qui in theatris, ludis & scena vitam egerant, insolentia autem & arrogantia inflati volebant munera simulare ut praestantiores, non ut segnes detrectare. Quos Spurina cum pararet cogere, pene est ab ijs interfectus. Contumeliae vero & conuictorum nullum modum fecerunt, proditorem & corruptorem Caesaris temporum & rerum appellantes. Nonnulli temulentiam noctu ad tabernaculum eius perrexere viaticum postulantes. Profectum enim ipsis ad Caesarem esse, ut eum accusarent. Profuit rebus & Spurinam in praesentia militum ad Placentiam suggillatio. Vitelliani signis muro admotis increpauerunt probris Othonianos, qui in corona muri stabant: ac scenicos, saltatores, Pythiorumque & Olympiorum spectatores, belli vero atque artium militarium tyrones & insolentes appellauerunt intumentesque, quod inermem senem obruncassent, Galbam significantes: in certamen & aciem virorum apertam nunquam progressos. Nam ita commoti his probris & inflammati fuerunt, ut ad genua se Spurinam projicerent orantes, vteretur & imperaret ipsis: nullum se discrimen vel laborem detrectaturos. Cum oppidum Vitelliani acriter aggredieretur, & machinas multas admouissent: victores Spurinam milites hostibus ingenti caede reiectis nobiliter urbem, qua nulla Italiae magis florebat, conseruauerunt. Erant caetera quoque ducibus Vitellianis Othoniani ciuitatibus & priuatis benigniores. Ex illis Cecinna neque voce neque habitu ciuilibus, sed odiosus & extraneus: qui corpore ingens Gallico more brachis & manicis indutus signiferus & praefectus Romanos alloquebatur. Vxorem eius comitabantur delecti equites equo vehementer atque eximie cultam. Fabij Valentis alterius ducis neque praeda hostium neque expilationes vel largitiones sociorum hiantem explebant auaritiam. Atque adeo putabatur, quod ea de causa letius progredieretur, priore pugna fuisse exclusus. Alij in Cecinna culpam conferunt maturantem victoriam ante illius aduentum occupare. quem cum aliam contraxisse dicitant leuiore offensas, tum praedium parum tempestiue vel strenue commisisse, unde omnia pene illorum consilia corruerunt. Postquam enim depulsus Placentiam Cecinna Cremonam contendit aliam urbem abundantem & amplam, princeps Annius Gallus, qui Spurinam Placentiam superpetias veniebat, ut nuntium accepit in itinere de victoria Placentinorum, sed Cremonenses in periculum vocati: eodem agmen conuertit, ac castra castris hostium contulit. Mox reliqui pro se quisque opem duci tulere. Cum Cecinna autem magnam peditum manum in locis saltuosissimis & syluestribus condidisset: equites prouehere iussit: quod si concurrerent cum ipsis hostes, sensim gradum refer-

ρεπέμενε Μαρίον τε Κέλσον & Σουιτώνιον Παυλίον, επί τε Γαλήν & Σπουείναι, αιδρας ενδύξοις, χησασαδζο μη δυναθεντας απο τω πορανημζοις εαυτω λογιμοις, ως πορηρονο, δι' αταξιαν & θρασυτητα τω γρατωτω. ου γδ ηξίουω ετέρων ακούειν, ως παρ αυτω τω αυλοκράτορος δ' αρχειν εχρητος. ου μλυ ουν εσδε τα τω πολεμίων υγαίοντα πδρτα πασιν, εσδε χειροδη τοις ηγεμόσιν, δλλ' εμπληκτα & θρασα δζε τλω αυτω αιβαν. ου μλυ δλλ' εκείνοις εμπειρία τε παρλω τω μάχασαι, & τω κέρμειν ετάδες οντες εσδε εφθζρον. ουτοι ζμαλακεί μλυ ησαν απο ορλης & διαίτης & πολέμου, πλείστον χρονον εν ταξοις & πδρηγύρεσι & τω εσκιωλω βεδιωκότες, υβρει ζ & κέρμωω επάμπέχην εβούλοντο πορεσποήσασα ταζ λειτουργιας, ως κρείττονες απαξιούντες, ουχ ως αδύατοι φέρειν. ο ζ Σπουείνας, πορεσβιαζομνος αυτοις, κινδύωωε μικρόν ελθόντασ ανελειν αυτον. υβρεασ ζ & βλασσημιας εσδεμιας εφείσαντο, πορεδότη & λυμεσάνα τω Κείναρος κυραν & ποραγματων λέγοντες. ενιοι ζ & μεζωδέντες ηδη νυκτοσ, ηλθον επὶ τλω σκηνω εφούδζον αιτωιωτες. εζ γαρ αυτοις πορεσ Κείναρα βαδιζέον, οπως εκείνου κερτηρησασιν. ωησε ζ τα ποραγματα & Σπειρίνα εν επαρααυτήκα λωιδεία ποει Γλακεντίαζ ημορδζη τω γρατωτω. οι γαρ Ουιτελλίου τοις τείχεσι πορεσδολζοντες, εχλδίαζον τωσ Οθωνοσ εστωτασ τω εσ επάλζεις, σκηνωκιοι & πυρριχασ & πυλίων & ολυμπίων πορεσι, πολέμου ζ & γραταιας απείροσ & αταπεισ & ποραλοδόντες, & μεζα φρονοτασ επὶ τω γέροντοσ δούπλου κερδζωω & ποτεμείν (τω Γαλέωω λέγοντες) εις ζ αγώνα & μάχλω δυδράν εσδε αζ εκφουωσ κείναρα. ουτω γαρ εταραζησαν απο τζτων τωσ ονειδών & διεκείσαν, ωστε πορεσπεσείν τω Σπουείνα, δόμονοι χησασα & πορεσ εσζην αυτοις εσδενα κινδύωωω εσδε πόνον & πολερζμζοις. ιζουεσ ζ συζασησ τειχημαχιασ, & μηχανημζο πολλών πορεσζζέντων, εκέρητησαν οι ε Σπουείνα, & φούω πολλω τωσ ενδυτοις & ποκρουσζμζοι, διετήρηζ ενδύζον πόλιν & τωσ Ιταλων εσδεμιας ηπζον ανζουσαν. ησαν ζ & τα εσζα τωσ Ουιτελλίου γρατηζων οι Οθωνοσ εντυχείν δζυπότερι & πόλεσι & ιδιωταισ. εκείνων ζ Κείνας μλυ ουτε φωνιω ουτε χημζα δημοτικωσ, δλλ' εταραζησ & δλλοζωτοσ σωμαζοσ μεζάλου, Γαλατικωσ αιαζουειοι & χείσιν ερεσκαδασμζοσ, σημζοιοι & αρχιοι Ρωμζοκιοι & πολερζμζο. & τω ζωωζηκα παρέπεμπον αυτω λογαδζωω ιππεισ οχζμζεννι ιππω, κερσημημζωω επὶ φαιωσ. Φάβιον ζ Ουδζηζα τω επζον γρατηζον ετε αρπαζαζ πολεμίων ουτε κλοπαζ & δωροδοκιαζ παρεσσυμμάχων ενεπίμπλαζ ζημηματιζομζο. δλλ' αζ εδδκει εζω τζτο θραδζωωσ οδδύων, υπερησασ τω πορετέρεσ μεχης. οι ζ τω Κείναζ αιπαζ), πουδόντα τλω νικλω εαυτω ζηεσασα πορζν εκείνον ελθζν, δζζοις τε μικροτέροισ πορεπεσείν αμζρτήμασι, & μάχλω ε ζε κερζον εσδε ζηνωάωσ σιωάφαζ. μικροδ πδρτα τα ποραζμζα & ποφθζεσασιν αυτοις. επει γαρ & ποκρουσζεισ τωσ Πλακεντίασ ο Κείνας επὶ Κρεμζονλω ωρμησεν, ετέραζ πόλιν δζδαζμζονα & μεζάλην, πορατοσ μλυ Αννιοσ Γαζζλος πορεσ Πλακεντίαζ Σπουείνα βοηθών, ωσ ηκζυσε & εσδον τωσ Πλακεντινοισ πορεζηζενείαζ κινδύωωωζ ζ τωσ εν Κρεμζομη μετζηζαζμζο εκεί ζ γρατευμαζ, & κερτεγρατωπέδδουσε πλη-

σιον τωσ πολεμίων. επειτα & τωσ δζζων εκαστοσ εβούηζ ταζ γρατηζω. τζ ζ Κείναζ λοχζσαντοσ εις λαζσα χωεια & ζ υλδζη πολλοις οπλζτασ, ιππεισ ζ πορεζελασζα κελδζσαντοσ, κερζ σιωάφωων οι πολεμιοι & μικρόν δζαζωρείν

κὺ αἰα φθῶν, ἀλλ' οὐκ ἔτι ὑπάρχοντες ἔτιως ἐμβόλῳσιν αὐτοῖς εἰς
 τὴν ἐνέδραν, δὲ κήλειαν αὐτόμολοι ἐκ Κέλσῳ. κὺ τὸς μὲν ἰππεύ-
 σιν ἀγαθοῖς αἰτεξέλασας, πεφυλαγμένως ἵππεδὸν τῆ δὲ ὄξῃ,
 κὺ τὴν ἐνέδραν περὶ ἑαυτῶν κὺ σὺν ἀσπίδας, ἐκ δὲ τὸς ὀπλίτας ἐκ
 τῆ στρατοπέδου. κὺ δοκῶσιν αἰ ἐπελθόντες ἐκ κερῶν μηδὲνα λι-
 πεῖν τὴν πολεμίων, ἀλλὰ πᾶσι δὲ μὲν Κεκίνα φράτθμα, σὺν-
 τείψα κὺ ἀελεῖν, ὅτι σὺν μὲν οἱ οἱ ἰππεύσιν ἰπποῖ τὸ Παυλί-
 νος ὀφεί κὺ χολῆ πρὸς βουθῶσας, αἰτίαι ἔχον ἐνδεδέσθον τὴ δὲ
 ξῆς στρατηγῶσιν δι' ἀλάβῃσιν, οἱ δὲ πολλοὶ τῆ στρατοπέδου κὺ πορο-
 δοσίαν ἐκείλῳσιν αὐτῶν, κὺ παρῶσιν αὐτῶν τὸ ὄθωνα μεγαληρ-
 ρόντες, ὡς νενικηχῶσιν αὐτῶν. τὴν νίκης ἐκ ὅτι πᾶσι πρὸς ἰπποῖσιν
 κακίαι τῆ στρατηγῶν, ὅ τὸ ὄθων ἐκ ἔτιως ὅτι πρὸς αὐτοῖς ὡς ἐβί-
 λετο μὴ δοκεῖν ἀπιεῖν. ἐπεμύεν οὖν Τιτιανὸν ὅτι τῆ φράτθ-
 μα τῆ ἀδελφῶν, κὺ Πρῶκλον τῆ ἑπαρῶν, ὅς εἶχεν ἕρῳ τῆ πᾶ-
 σαν δὲ κὺ, πρὸς ἑαυτῶν τὸ ὄθων Τιτιανός. οἱ δὲ τῆ Κέλσον κὺ
 Παυλίνον δὴ ὡς ἐφείλῳσιν το σὺν μὲν οἱ ὀνομα κὺ φίλων, ἐξ-
 οισίαν κὺ διῶσιν ἐκ τῶσιν πρὸς ἑαυτῶσιν μηδεμίαν ἔχοντες. ἡ δὲ
 ποροδοσίαν κὺ τῆ φράτθμα τῶσιν πολεμίοις, μάλιστα τῶσιν ἑσθῶ
 Οὐδὲν τῆ κὺ τῆ φράτθμα, μάλιστα ἀπαθελῶσιν, ἐχάλε-
 παμον ὅτι μὴ παρῶσιν οἱ, μηδὲ ἕρῳσιν, ἀλλ' ὅσιν τῶσιν ἀποθα-
 νόσιν. μάλιστα τῶσιν πρὸς κὺ παρατησῶσιν ὅσιν μὲν οἱ αὐτοῖς βί-
 λειν, ἀνέξῳσιν, κὺ σὺν ἑαυτῶσιν τῶσιν Κεκίνα. ὅ τὸ ὄθων τῶσιν
 ὄξῃ εἰς τὸ Βηθιακὸν εἰς τὸ στρατοπέδον (ἐστὶ τὸ πολίχην πλησίον
 Κρεμῶσιν τῶσιν Βηθιακῶν) ἐβουλόσιν τῶσιν τῆ μάλιστα κὺ Πρῶ-
 κλω μὲν ἐδοκεῖ κὺ Τιτιανῶ τῆ φράτθμα τῶσιν ὄσιν πρὸς ἑαυτῶσιν κὺ
 πρὸς φάτου τῆ νίκης, ἀσπίδας κὺ μὴ κερῶσιν τῆ ἀκμῶ
 ἀμβλύνοντα τῆ διῶσιν, κὺ πρὸς ἑαυτῶσιν Οὐτέλλιον αὐτῶν
 ἐκ Γαλατίας ἐπελθῶσιν. Παυλίνος τῶσιν μὲν πολεμίοις ἔφη
 πᾶσι μὲν ὡν μαχρῶν) παρῶσιν, κὺ μὴ δὲν ἐδοκεῖν, ὄθων τῶσιν
 ἡ δὲ παρῶσιν ἐκ ἐλάτθονα πρὸς δοκίμων τῶσιν διῶσιν ἐκ
 Μυσίας κὺ Πανονίας, αἱ τῆ αὐτῶσιν μὲν κερῶσιν, ἀλλὰ μὴ στρα-
 τηγῶ πρὸς τῶσιν πολεμίων. οὐ γὰρ ἀμβλυτέροις γερῶσιν
 τότε τῶσιν ὄσιν παρῶσιν ἀσπίδας ἐλάτθονα. ἀλλ' ὅσιν πλείονας τῶσιν ἀγωνι-
 ζομῶσιν πρὸς ἀσπίδας, ἀλλ' ἐκ πρὸς οἱ ἀγωνισίαι ἀγωνισίαι. κὺ
 χρεῖς τῶσιν ὄσιν, πᾶσι ἀσπίδας τῶσιν πρὸς αὐτῶσιν ἐκ ἀφρόνοις
 πᾶσιν ὄσιν ἐκείνοις τῶσιν ὄσιν ἀπολείπει παρῶσιν τῶσιν ἀναγ-
 χῶσιν, ἐκ πολεμίας κερῶσιν. ταῦτα λέγοντι Παυλίνῳ
 Μάριος Κέλσος ἐγένετο σὺν μὲν οἱ φῶσιν. Ἄνιος δὲ Γάμος οὐ παρῶσιν
 μὲν, ἀλλ' ἐπερῶσιν περὶ τῶσιν ἀσπίδας. γράφοντες τῶσιν
 ὄθωνος αὐτῶσιν, σὺν ἐκ τῶσιν ἀσπίδας, ἀλλὰ τῶσιν ἐκ Μυσίας
 πρὸς ἑαυτῶσιν διῶσιν, ἡ δὲ κερῶσιν ὄσιν. οὐ μὲν ἔπειθε το
 τῶσιν, ἀλλὰ ἐκ ἐλάτθονα οἱ πρὸς τῶσιν μάχῳσιν παρῶσιν. αἰτίαι
 τῶσιν πλείονες δὴ αὐτῶσιν δὴ ὄσιν λέγοντι πρὸς ἑαυτῶσιν τῶσιν οἱ στρα-
 τηγῶ πρὸς ἀσπίδας κὺ τῶσιν ἔχοντες δορυφόρων, τότε
 μάλιστα δὴ κερῶσιν γαυομῶσιν φρατίαι, κὺ τῶσιν ἐκ Πώμη ἀσπί-
 δας κὺ διαίτας ἀπολέμοις κὺ πρὸς ἑαυτῶσιν πορῶσιν, ἐκ
 ἦσαν κερῶσιν, ἀσπίδας ὅτι πᾶσι μάλιστα, ὡς δὴ ὄσιν ἐκ ὅτι
 δρομῶσιν αἰα ραπῶσιν τῶσιν ἐκείνοις. δοκεῖ τῶσιν μὴ δὲ αὐτῶσιν
 ὄθων ἐξ ἀσπίδας ἐπὶ πρὸς τῶσιν ἀσπίδας, μὴ δὲ ὑπομέ-
 νειν ἀσπίδας κὺ μάλιστα τῶσιν τῶσιν τῶσιν δεινῶν ἐκ λογισμοῖς
 ἐκ πρὸς ἑαυτῶσιν τῶσιν φρατίαι, ἀσπίδας ἐκ ἀσπίδας, ὡς πρὸς
 ἀσπίδας κερῶσιν, μάλιστα τῶσιν πρὸς ἑαυτῶσιν πρὸς ἑαυτῶσιν. κὺ
 τῶσιν μὲν δὴ κερῶσιν Σεχρῶσιν ὄσιν, ὅτι τῶσιν ὅτι πρὸς ἑαυτῶσιν γα-
 νομῶσιν τῶσιν ὄθωνος. ἐτέρων τῶσιν ἀσπίδας ὅτι τῶσιν φρατίαι
 ἀσπίδας πρὸς ἀσπίδας ὄσιν, ὡς εἰς ταῦτα σὺν κὺ

Are fugamq; capeffere: quoad ita elicerent eos atq;
 in infidias præcipitar ent. Prodiderunt hoc perfu-
 ga Celso: qui in illos confertim equitatu inue-
 ctus, & caute cōfectatus, circumventis dissipatisq;
 infidiorib. euocauit castris legiones. Atq; appa-
 ret, si adfuissent in tempore, nullū eos fuisse de ho-
 stibus relicturos: sed totum exercitum, quē duce-
 bat Cecinna, obrituros & deleturos, si fuissent e-
 quitatū secuti. Nunc quia tardē Paulinus & segni-
 ter subuenit: obiectū est ei, minus peritē eum quā
 pro existimatione sua ducis munere nimium cir-
 cumspiciendo rem gessisse. Vulgus verò militū &
 Bproditiōnis eū insimulabat exasperabatq; in eum
 Othonem, iactans penes se fuisse victoriam, sed nō
 completam fraude ducum. Cæterum Otho eis nō
 perinde fidem adiungebat, vt volebat non videri
 abrogare. Igitur Titianum fratrem ad legiones mi-
 fit, & Proculum præfectum prætorio, cuius erat re-
 uerā omne arbitrium, velamentum modò erat Ti-
 tianus. Celsus & Paulinus aliās confiliatorum &
 amicorum nomen vsurpabant, authoritatē & vim
 maioribus in rebus habebant nullam. Æstus item
 apud hostes erat, præsertim apud Valentis milites.
 Hi pugna illa apud infidias nunciata fremuerunt,
 quod non adfuissent neq; subuenissent suis, quorū
 C tam desiderabantur multi. Quibus, cū incesfere
 ipsum telis intenderent, ægrē lenitis & exoratis ca-
 stra mouit, coniunxitq; se Cecinnæ. Postquā
 Bebriacum Otho in castra peruenit (est oppidum
 Bebriacum Cremonæ vicinum) consilium de pu-
 gna habuit. Proculus & Titianus censuerunt, quia
 alacres milites erant & recens victoria, vt dimica-
 retur: neq; reses vigorem obtūderet exercitus, vel
 Vitellium ipsum præstolaretur ex Gallia inguen-
 tem. Paulinus hostibus omnes vires demonstrauit:
 quibus vsuri in acie essent, præstò esse, neq; à tergo
 D rel ctum quicquam. Othonem, si suam maneat &
 non ad hostium se accommodet opportunitatem,
 haud minores præsentibus ex Mysia & Pannonia
 copias expectare. Neque verò segniores tunc ha-
 bituram hos, nunc qui numero ex minore sint ani-
 mati, si plures milites in acie adiunxerint, veium
 certaturos erectiores. Esse præterea morā pro ipsis,
 qui rebus omnibus affluerent: illos tractu inopia
 in hostico confidentes laboraturos necessariorū.
 Ita fato Paulino Marius Celsus assensus est. Annius
 Gallus non a derat: sed quod esset ex equo prola-
 psum, medicis operam dabat. Qui, vt consuluit eum
 per literas Otho, suasit ne præfestinaret: sed legio-
 E nes ex Mysia, quæ in itinere iam erant, præstolare-
 tur. Cæterum non paruit his Otho: sed obtinuit
 sententia eorum qui censebant confliendum.
 Causæ complures aliæ ab alijs commemorantur.
 Plane prætorianorum, qui spiculatorum principis
 erant, militiam gustantium tunc magis germa-
 nam, quia amcenitates vrbanas vitamq; quietam
 & theatralē desiderabant, non poterat refrænatī
 impetus ad pugnam, quasi ipso in cursu obrituri
 hostes essent. Apparet verò ipsum quoq; fuisse in-
 certitudinis vltra impatientem Othonem, neque
 sustinuisse insolentia & ignauia volutiones in a-
 F nimo periculatorum, curisque confectum proper af-
 se obiectis oculis quasi ex prærupto summam re-
 rum in aleam fortunæ præcipitare. Narrabat id
 Secundus orator, qui Othoni fuit ab epistolis. Ex
 alijs erat audire legiones vtrinque sæpius in ea vo-
 luntate fuisse, in vnum vt coirent, & maximè, si

conuenire inter ipsos posset, ex ducibus praesentibus deligerent optimum: sin secus, senatui conuocato imperatorem legendum permetterent. Neque est id absolum, quod neuter eorum, qui tunc appellabantur imperatores, secunda fama esset, eas cogitationes germanos, exercitatos, & prudentes milites subisse: atrocissimum esse & acerbissimum, quos olim Syllae & Martii, inde Caesaris & Pompeii causa lamentabantur ciues sibi inuicem clades intulisse & accepisse, has nunc ipsos perpeti: ut Vitellii ingluuiei & vinolentiae, aut luxus & intemperantiae Othoni imperium proponerent vestigale. Haec Celsum suspicantur aduertentem moras neuuisse, dum citra sanguine & sudores sperat conuenturum inter partes: eadem timentem accelerasse conflictum Othonem. Porro ipse retro Brixillum concessit, adiecitque hoc peccatum, non tantum, quod conspectus sui reuerentiam & studium eripuit certantibus: verum etiam quod validissimos, atque impigerrimos stipandi corporis sui causa secum abducens equites peditesque quasi eorpori vires detraxit. Forte per eosdem dies ad Padum quoque conflictum est, dum amnem Cecinna ponte iungit, Othoniani arcent & obsistunt ei. Vbi parum promouent: faces sulphure & pice illitas nauibus iniiciunt. Ibi aura aspirans, dum delabuntur, repente paratam materiam in hostes excitat. Fumo primum, mox luculenta emicante flamma trepidi & desilientes in flumen naues euertunt, ac corpora sua ridicule hostibus permittunt. At Germani cum gladiatoribus Othonianis apud paruum insulam fluminis, manus conferentes fuderunt eos, multosque ex his obruncauerunt. His actis cum Bebriaci miles Othonianus infensus ad praelium raperetur: mouit Proculus signa Bebriaco, & castra ad sextum ferme lapidem illinc metatus est, ita imprudenter & imperite: ut verno tempore, & cum circumiecti campi crebros latices & amnes perennes haberent, penuria premerentur aquae. Postridie intendentem mouere in hostem spacio non minus duodecim millium Paulinus repressit, docens consistendum, neque conficiendos semetipsos laboribus, neque raptim ex itinere signa conferenda cum armatis & instructis perocium, dum ipsi tantum vix emensi essent permittis agmini impedimentis & calonibus. Dum ita inter se concertant duces, superuenit citus equo ab Othone Numida cum literis, quibus mandauit, ne cunctarentur neve morarentur, sed extemplo ducerent in hostem. Illi ergo motis signis progressi sunt. At Cecinna de aduentu eorum certior factus obtortuit, relictisque raptim operibus & flumine perrexit ad castra. Multis iam armatis ac signo pugnae a Valente proposito, interea dum legiones de ordine fortiebantur, delectissimos equites praemisere. Ibi in prima Othonianorum acie oblata ex nescio qua causa opinio est & rumor transire duces Vitellianos ad ipsos. Igitur ut prope venerunt equites, salutauerunt eos pacate commilitones appellantes. Quibus ad salutationem non amice, sed infesto & hostili murmure respondentibus, perplexitas his qui salutem dederant, ceteris aduersus salutatores suspicio est iniecta proditiōis.

A μάλισσα μὲν, αὐτοὶ ὁμοφρονήσαντες ἐκ τῆς παρόντων ἡγεμονικῶν ἐλέαξον τὸν ἄριστον εἰ δὲ μὴ, τὴν σύγκλητον ὁμοῦ κληθέντας, ἐφῆναν τ' ἀρεσιν ἐκείνη τῶ ἀποκράτορος καὶ οὐκ ἀπεικῆς ἐστὶ, μηδὲ τέρον τότε τῆς παροσαρρευομένων ἀποκράτορων διδικιμοῦτος, ἐπιτίπην τοῖς πικροῖς ἀλογοισμοῦς γησίοις καὶ ἀποπνοῖς καὶ σωφρονοῦσι τῆς φρασιωτῶν, ὡς ἐξήρισον εἴη καὶ δεινὸν ἀπάλαμ δὲ Σύλλαν καὶ Μάρτιον, εἶτα Καίσαρα καὶ Πομπηίου ὠκτείροντο δρώντες ἀλλήλους καὶ πάροντες οἱ πολῖται, τῶν πενῶν ὑπομῆειν, ἢ Οὐιτελλίω λαμῶν καὶ οἰνοφλυγίας, ἢ τρυφῆς καὶ ἀχρηστίας Οθωνί τὴν ἡγεμονίαν χορήγημα παροσαρρευομένων. τῶν οὖν ὑπονοοῦσι τοὺς τε πᾶσι τὸν Κέλσον αἰσθανομένους ἐμβάλλειν ἀφαιρέσειν, ἐλπίσαντες ἀνδραγαθίας καὶ πόνοι καὶ κρησθαδα τὰ παροσαρρευομένων καὶ τὸς πᾶσι τὸν Οθωνα, φοβερῶν, ἐπιτιπῆναι τ' μάχην. αὐτοὺς δὲ πάλιν εἰς Βελγίαν ἀνεχώρησε καὶ τῆς παροσαρρευομένων, οὐχ' ὅτι τῆς μόνον τῆς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶ παρόντος εἰδῶ καὶ φιλοθυμίας ἀφείλετο τῆς ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐρρωμένους καὶ παροσαρρευομένων δι' αὐτὸν ἰππεῖς καὶ πεζοὺς ἀπαγαγόν, φυλακῆν τῶ σώματος, ὡς περὶ τὸ σώμα τῆς διωάμεως ἀπέκρησε. σιμῶν δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ πᾶσι τὸν Ηεῖδαῖον ἀγῶνα ἡμέρας, τῶ μὲν Κεκίνα ζυγῶν τὴν ἀγῶνα, τῆς δὲ Οθωνος εἰρηρῶν καὶ παροσαρρευομένων. ὡς δὲ εἰς ἐν ἐπέριον, ἐπὶ τῶν εἰς τὰ ὄπλα δ' ἄδα τῆς καὶ πῆνης ἀνὰ πλεων, ἀφ' ἧς πόρος πνῆμα παροσαρρευομένων, ἀφῆν τὴν παροσαρρευομένων ὑλίω ἐπὶ τοὺς πολεμῖους ἐξερρίπτει. καὶ πρὸς τῶ παροσαρρευομένων, εἶτα λαμῶν φλογῆς ἐκπεσούσης, τῶ παροσαρρευομένων καὶ ἀποπνηδῶντες εἰς τὸν ποταμὸν, τῶς τε ναὺς ἀέτρεπον, καὶ τὰ σώματα τοῖς πολεμῖοις μὲν γέλωτος παροσαρρευομένων. οἱ δὲ Γερμανοὶ τῶ Οθωνος μονομάχους πᾶσι τῶν τῶ παροσαρρευομένων, ἐκείνησιν καὶ διεφθειραν αὐτῶ οὐκ ὀλίγους. ἡμοῦν δὲ τούτων, καὶ τῶ Βητειακῶν φρασιωτῶν τῶ Οθωνος ἐκπαροσαρρευομένων μετ' ὀργῆς ἐπὶ τὴν μάχην, παροσαρρευομένων αὐτοὺς ὁ Γεγκλῆς ἐκ τῶ Βητειακῶν, καὶ κατεφρατοπέδουσι τὸ πενήτησιν τῶν σαδίων, οὕτως ἀπείρω καὶ κατεφρατοπέδουσι ὡς τε τῆς μὲν ἄρας ἐαρινῆς οὐσης, τῶ δὲ κύκλῳ πεδίων πολλὰ νάματα καὶ ποταμοὺς ἀεινάους ἐχόντων, ὕδατος ἀσάνει πῆξασθαι. τῆ δὲ ὑπερῆα βουλομένων παροσαρρευομένων ἐπὶ τοὺς πολεμῖους, ὁδὸν οὐκ ἐλάτῃον σαδίων ἐκατόν, οἱ πᾶσι τὸν Γαυλίον οὐκ εἶων ἀλλ' ὄντο δεινὸν πᾶσι τῶν καὶ μὴ παροσαρρευομένων αὐτοὺς, μηδὲ δ' ἄρας ἐκ πορείας μάχην τῶ πᾶσι τῶ παροσαρρευομένων ἀπῆλθον καὶ πᾶσι τῶν καὶ ἰσχυρίων, ἐν ὅσῳ χρόνῳ παροσαρρευομένων αὐτοῖς ἐσαύτω ὁδὸν ἀναμεμνημένων ὑποζυγίων καὶ ἀχρῶν. οὐσης δὲ πᾶσι τούτων ἀπλογίας ἐπὶ τῶ φρασιωτῶν, ἦλθε παρ' Οθωνος ἰππεῖς τῶ καλομένων Νομάδων χεῖματα χεμίζων, καλῶντα μὴ μείνειν μηδὲ ἀφαιρέσειν, ἀλλ' ἀγειν ὅτι τοὺς πολεμῖους. ἐκείνοι μὲν οὖν δρώντες ἐχώρησαν ὁ δὲ Κεκίνας πυθόμενος τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν ἐξορῶσθαι, καὶ κατὰ ἀπουδίω ἀπολιπὼν τὰ ἔργα καὶ τὸν ποταμὸν, ἦκεν εἰς τὸ φρασιωτῶν. ἀπῆλθον δὲ ἡδὴ τῶ πολλῶν καὶ τῶ σιμῶν τῶ παροσαρρευομένων τῶ οὐαλῆτος, ἐν ὅσῳ τὴν τῶν διελάτῃα ἐπὶ τὰ γῆματα, τοὺς δ' ἰππεῖς τῶ ἰππεῶν παροσαρρευομένων ἐμπίπτει τῶ παροσαρρευομένων τῶ Οθωνος ἐκ δὴ πῆος αἰτίας

δὲ καὶ λόγος ὡς μεταβαλομένων τῶ Οὐιτελλίω φρασιωτῶν παροσαρρευομένων αὐτοῦ. ὡς οὖν ἐγὼς ἦσαν, ἡσπῆσαι το φίλιος συφρασιωτῶν παροσαρρευομένων. ἐκείνων καὶ τὴν παροσαρρευομένων οὐκ ἐμῶν ἀλλὰ μὲν θυμὸς καὶ φωνῆς πολεμικῆς ἀμειψαμένων, τοῖς μὲν ἀπαπαροσαρρευομένων ἀθυμίας, τοῖς δὲ λαοῖς ὑπονοῖα καὶ τῶ ἀπαπαροσαρρευομένων ὡς παροσαρρευομένων παροσαρρευομένων.

καὶ τὸ πρῶτον αὐτοὺς ἐπείραξεν, ἥδη τὴν πολεμίων ἐν χειρὶν ὄντων, εἴτα τὴν δὴν ἐδὲν ἢν κέσμα γινόμενον, διὰ πολλὴν μὲν ἀτάξιν τὰ σκλοφόρα πῆς μαχομένοις ἐμπλαζόμενα παρῆχε, πολλοὺς δὲ τὰ χωρία διασπασίμους ἐποίησεν, τὰ φρονόντα μετὰ κέρυματων, ἀφοβήσοι καὶ παρῆγοντες ἠναγκάζοντο φύρην καὶ κτ' μέρη πολλὰ συμπλέκεσθαι τοῖς ἐναντίοις. μόναι δὲ δύο λεγεωνες (ἔτι γὰρ τὰ τέγματα Ρωμαῖοι καλεῖσιν ὀπίκλιον.) ἢ μὲν Οὐιτελλίε ἀρπαξ, ἢ δὲ Οθωνος βοήθος, εἰς πεδίον ἐξελίξασα μίλον κἀναπεπλημένον, νόμιμόν τινα μάχην συμπεσοῦσα, φαλαγγίδων ἐμάχοντο πολὺν χρόνον. οἱ μὲν οὖν Οθωνος ἀνδρες ἢ ἄρρωστοὶ καὶ ἀγαστοὶ, πολέμου δὲ καὶ μάχης τότε πρῶτον πείραν λαμβάνοντες, οἱ δὲ Οὐιτελλίε πολλὰν ἀγώνων ἐθάδες, ἥδη γηραιοὶ καὶ παρῆμαζόντες, ὀρμήσαντες οὖν ἐπ' αὐτοῖς οἱ Οθωνος, ἐώσαντο καὶ τὸ ἀετὸν ἀφείλοντο πρῶτας ὁμῶς τοὺς πορομάχοις ἀποκτείναντες, οἱ δὲ ὑπὸ ἀγώνων καὶ ὀργῆς ἐμπεσόντες αὐτοῖς, τὸν τε πρῶτον τὸν τῆς τάγματος Ορφίδιον ἐκτείναν, καὶ πολλὰ τὴν σημείων ἤρπασαν, τοῖς δὲ μονομάχοις ἐμπερίαι τε καὶ θάρσος ἔχοντες τὰς συμπλοκάς διέκρουσιν ἐπήγαγον Οὐάρος Ἀλφηνος τοὺς καλουμένους Βατάλοις. εἰσὶ δὲ Γερμανῶν ἰππεῖς ἀεισοί, ἠῶσον οἰκιστῆς ὑπὸ τῆς Ρώμης παρῆρεομύδιον. τοῖς οὖν ὀλίγοι μὲν τὴν μονομάχων ὑπέστησαν, οἱ δὲ πλείοσι φθίνοντες ὅτι τὸν ποταμὸν, ἐμπίπτοιον εἰς ἀπείρας τῆς πολεμίων ἀπότι τεταγμέναις, ὑφ' ὧν ἀμυδρόμοι πρῶτες, ὁμαλῶς διεφθάρησαν. ἀγαστὰ δὲ ἠγωνίσθητο πρῶτων οἱ στρατηγικῶν, μηδὲ ὅσον ἐν χειρὶ ἡμέαζ τὸς ἐναντίοις ὑπομείναντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπτήτοις ἐπὶ φόβου καὶ ταραχῆς ἀνεπίμπλασθαι, φθίνοντες δὲ αὐτῶν. οὐ μὲν ἀλλὰ πολλοὶ γε τῆς Οθωνος νεμικητέτες τοὺς καθ' αὐτοὺς, ἐβιάσαντο καὶ διεξέπεσον δὲ τῆς πολεμίων κρατουμένων εἰς τὸ στρατόπεδον. τὸ δὲ στρατηγῶν, ἔτε Γρόκλος οὔτε Γαυλίος σωεισελεθῆν ἐτόλμησαν, ἀλλ' ἐξέκλιαν, φοβούμενοι τοὺς στρατῶτας ἥδη τὴν ἀπτήαν ὅτι τοὺς στρατηγῶν τρέποντας, Ἀννίος δὲ Γάλλος ἀνελάμβανει ἐν τῇ πόλει καὶ παρεμυθεῖτο τοὺς ἐκ τῆς μάχης συλληρομύδοις, ὡς ἀγχαμάλου γενηρομύδοις, καὶ πολλοῖς κεκρατηκέτες, μέρεσι τῆς πολεμίων. Μάειος δὲ Κέλσος τοὺς ἐντέλεστωμαζαζῶν, ἐκέλευσε σκεπεῖν τὸ κρινόν, ὡς ὅτι συμφορὰ τηλικαύτη καὶ φόνω

Ἐσοῦτω πολιτῶν, μηδὲ Οθωνος, εἴπερ αὐτῶν ἀγαστὸς ὅστιν, ἐτελή-

σοντος, ἐπὶ πειραδα τῆς τύχης, ὅπου καὶ Κάτων καὶ Σκιπίων

Κάισαι κρατουῖν μὲν Φάρσαλον εἴζαι μὴ θλήσαντες, ἀπ-

πῆαι ἔχοισιν ὡς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνδρας ἐν Λιβύῃ παρῆρα-

λώσαντες οὐκ ἀδελφῶς, καὶ παρῆ ἀγωνίζομυδοι περὶ τῆς Ρωμαίων

ἐλθῆσείας. τὰ γὰρ ἄλλα κρινὴν ἢ τὴν παρῆρουσα πᾶσιν εἰαυτῶν,

ἐν ὅκῃ ἀφαιρεῖται τὸ ἀγαθόν, τὸ καὶν πλάσωσιν, βύλομαζεῖν πρὸς

τὰ σωτυγχανόντα. ταῦτα λέγων ἐπειθε τοὺς ἠγεμονικῶς. ἐπεὶ

τὴν πειρώμοι τοὺς στρατῶτας ἐώρων εἰρήνης δεομύδοις, καὶ Τι-

παιὸς ἐκέλευε παρῆσθῆν ὑπὸ ὁμοιοῖας, ἐδόξε Κέλσῳ καὶ

Γάλλῳ βαδίξεν καὶ ἐξελέγεσθαι τοῖς παρῆ τὸν Κερίαν καὶ Οὐά-

λειῶν. βαδίξοισι δὲ αὐτοῖς ἀπτήτησαν ἐκατοντάρχη, τὴν μὲν δύ-

ναμιν ἥδη κεινηρομύδῳ λέγοντες ἐρχομύδῳ ὅτι τὸ Βητελαχόν,

αὐτοῖς δὲ ὑπὸ τῆς στρατηγῶν ἀπεσάλλα παρῆ ὁμοιοῖας. ἐπα-

νέσαντες οὖν οἱ παρῆ τὸν Κέλσον ἐκέλευσαν αὐτοὺς ἀσπρέ-

φαντας πάλιν, ἀπτήταν μετ' αὐτῶν τοῖς παρῆ τὸν Κερίαν.

ἐπεὶ δὲ ἐγῆς ἦσαν, ἐκινδύωσεν ὁ Κέλσος. ἐτυχε γὰρ οἱ παρῆ τὴν

ἐνέδραν ἢ τῆς κρινῶν πρὸς τὸν ἰππεῖς παρῆ ἐξαλόνοντες. ὡς οὖν

παρῆσόντα τὸν Κέλσον κρατεῖδον, βύθους βοήσαντες ὀρμήσαν

ἐπ' αὐτὸν οἱ δὲ ἐκατοντάρχη παρῆσθη ἀειρῶντες, καὶ τὴν ἄλλων στρατηγῶν φείδεσθαι βοώντων, οἱ παρῆ τὸν Κερίαν πύθ-

A Quæ res primū eos venientibus iam ad conferendas manus hostibus turbavit. Deinde nihil de cætero recte neq; ordine administratū : sed magnam confusionē interferta militibus impedimenta præbuere. Iam distrahebat eos magnopere cōcifulocus fossis & scrobibus. quorū declinandorum causa circumuecti promiscue cogebantur & cateruatim configere cū hostibus. Duæ tantum legiones dicte, Vitellii Rapax, Othonis Adiutrix, quæ in cāpum explicatæ nudum fuere & patentē, legitima acie concurrentes signis collatis diu dimicauerūt. Erant Othoniani valentes viri & fortes, sed belli & pugnæ tunc primum gustum capiebant: Vitelliani multis certaminibus subacti iam veterani & vergente ætate. Othoniani ergo impressione data eos impulerunt & aquilā abstulerūt principibus stratis pene omnibus. Illi pudore & flamma in hos illati legatum legionis Orphidium occiderūt, multa; signa rapuerunt. In gladiatores, qui vsu & animo ad congregiendū habebātur insignes, inuexit Varus Alphenus Batauos. Hi equitum Germanorū præstantissimi sunt. Insulam incolunt Rheno circumfluam. Eos pauci gladiatores substitere. Maxima pars fuga versus amnem delati incurrūt in locatas illic hostium cohortes, à quibus dimicantes occidione occisi sunt. Fœdissime omnium præliati sunt prætoriani: qui nō sustinuerunt, ne dum ad manus quidem venisset hostis: sed & eos, qui stabant adhuc in acie, metu pauoreq; dum, fuga pererrunt per eos, impleuere. Multi tamen Othoniani profligatis quos contra stabant, vi per medios victores in castra euasere. At ex ducibus neq; Proculus neq; Paulinus comitari audebant eos, verū vitauere castra timore militū, qui culpā iam in duces deriuabāt. Anniius vero Gallus recreauit in oppido & leniuit colligentes se ex pugna quasi neutro inclinata victoria, & multis ipsi partib; hostibus hostes superassēt. Marius Celsus cōtractis omnibus qui præfecturas habebāt, author erat, vt cōmuni salutī consulerēt, demonstrans à tali clade & strage tanta ciuiū ne Othonem quidem, modo vir bonus sit, periclitari fortunā velle. quādo, inquit, Cato & Scipio, qui victori post aciem Pharsalicā cedere Cæsari detrectauerūt, culpantur, quod multos & fortes milites in Africa nequicquā perdidierint, licet pro populi Romani certabant libertate. Quamuis sit enim alias cōmunis omnibus fortuna, vnum viris bonis tamen non adimit, si incurrerint, quin pro casibus recta capiant consilia. Sic fatus permouit præfectos. Post quā verò milites tentauerunt, atque eos pacis viderunt cupidos, Titianus autem mittendos censuit de concordia legatos: visum vt Celsus & Gallus proficiscerentur conuenirentque Cecinnam & Valentem. Pergentibus occurrere centuriones, qui copias narrauerunt iam mouisse & contendere Bebricum, missos ab ducibus se ad agendum de concordia. Quos collaudatos Celsus & Gallus orauerunt, vt retro redirent & secum obuiam procederent Cecinnæ. Vt prope venerunt, incurrit periculum Celsus. Nam forte præcurrebant victi ante apud insidias equites. Vbi ergo aduentantem conspexere Celsum, impetum protinus cum clamore in illum dedere. Cæterum obiecerunt se pro eo centuriones atque illos reprefferunt: ac cum alii ordinum ductores exclamarent, vt abstinerent à Celso: re intellecta

B

C

D

E

F

aduectus Cecinna mox tumultum sedauit, appella-
 latoque comiter Celso concessit cum iis Bebricum.
 Inter hæc Titianum poenitentia cepit, quod
 legatos misisset. Igitur ferocissimos quosque mili-
 tum iterum imponit muris, cæteros ad ferendam
 opem excitat. At ubi equo Cecinna aduectus dex-
 tram porrexit, nemo ultra reluctatus est: sed alii fa-
 lutate ex mœnibus milites, pars porta referata exi-
 re, atque aduenientibus se immiscere: vim inferre
 nemo, sed gratulari complectique se mutuo: deni-
 que omnes in verba Vitellii iurauerunt, atque ad
 eum transiere. Ita plerique, qui interfuere pugna,
 rem gestam narrant, fatentes ne se quidem ob cõ-
 fusionem & turbam singula exacte nosse. Mihi ve-
 ro per campum illum postea iter facienti Mestrius
 Florus vir consularis de pube, quæ non ex senten-
 tia sua tunc sed inuita fuerat Othonem secuta, of-
 fendit vnum, qui iam senex erat. Hic exposuit,
 cum secundũ pugnam esset eo profectus, cum-
 lum se vidisse cadauerũ tantum: vt qui in summo
 essent, attingerent hostes. Causam dicebat, cum
 quæreret, neq; inuenire potuisse se, neq; ab alio vi-
 lo discere. Siquidem cadere per bella ciuilia, cum
 pulsifint, complures probabile est: quod neminẽ
 capiant. Nullus est enim captiuorum vsus. Verum
 strues illa & accumulatio in vnum causam habet
 coniectu arduam. Ad Othonem, primo incertus,
 vt solet in talibus, delatus est rumor. Vt vero faucii
 quoque nonnulli ex pugna redeuntes id nuntia-
 uere: non perinde mireris, si amici non permise-
 runt, vt desponderet animum, sed eum confirma-
 uerunt: verum militum motus fidem excessit om-
 nem, quod non descuerint ab eo, non transierint
 ad victores, non visi sint deplorato imperatore sibi
 consulere: verum omnes pariter ad ianuam eius
 perrexerint, imperatorem appellarint: progressio
 eo, vt in victoria solet, cum clamore & suppliciis
 manus eius attigerint, ad genua acciderint, lachry-
 mas profuderint, orauerintque, ne desereret ipsos
 neque proderet hostibus, sed vteretur, quoad spi-
 rarent, pro dignitate sua animis & corporibus suis.
 Sic cuncti supplices eum obsecrauerunt. Vnus ve-
 ro ex gregariis sublato gladio ait: Ita scito Caesar
 animatos omnes esse pro te mori: simul semet ipse
 confodit. Cæterum horum Othonem nihil flexit:
 sed exporrecto & constanti vultu quoquo versus
 aciem circumferens: Hunc, inquit, commilitones
 diem illo, quo me imperatorem primum creastis,
 faustiozem existimo: cum ita in me propensos vos
 cernam, & ita me vobis charum. Verum nolite
 bono me fraudare maiore, honeste pro tot & tali-
 bus ciuibus vt vitam deponam. Si Romano im-
 perio dignus fui, profundenda mihi est pro patria
 anima. Scio ego victoriam non stabilem neque
 solidam hostibus esse. Nunciantur legiones ex
 Mysia non multorum dierum iter abesse. Iam de-
 scendunt ad mare Adriaticum Asia, Syria, Ægy-
 ptus. Legiones, quæ cum ludæis belligerantur, no-
 biscum faciunt. Senatus apud nos est, etiam liberi
 aduersariorum atque coniuges. At non est cum
 Annibale neque Pyrrho neque Cimbris nobis de
 Italia bellum: sed cum ciuibus bellantes vtrique
 patriam & victores & victi offendimus. Quippe
 res lætæ victoris lædūt illam. Credite quæso hone-
 stius mori me quam imperare posse. Neque enim
 video, quid victoria mea tantum profectura po-
 duua me κείλιον ἀποθανῆν ἢ ἀρχεῖν. ἔ γδ ὅρα πὶ τιλιχούτο μοίσις ὄφελος ἔσομαι κρατήσας, ἢ λήκον ὀπίθουσιμαυτῶν

A
 μῆμοι καὶ παροσελάσαντες, τὰ κρομίσια ταχὺ τῶν ἰππέων ἐ-
 παυσαν τὸν δὲ Κέλσον ἀσπασάμενοι φιλοφροσύνῃ ἐβάδιζον
 μετ' αὐτὸν εἰς τὸ Βηττακόν. οὐδὲ τοῦτο μετὰ μοῖα Τιτιανὸν ἐ-
 χεν ἐκπέμψαντα τοῖς φρέσιν, καὶ τῶν στρατιωτῶν τοῖς δρα-
 σιμοῦμοις αὐτῆς ἀνέβη βαλεῖν ἐπὶ τὰ τεῖχη, καὶ τοῖς ἄλλοις πα-
 ρεκαλῆ βοηθεῖν. τὸ δὲ Κεκίνα παροσελάσαντος ταῖς ἰππῶν καὶ τῶν
 δόξων ὀρέγοντος, ὁδοὶς ἠντιέθεν. ἀλλ' οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τευχῶν
 ἠσπάζοντο τοῖς στρατιώταις, οἱ δὲ, τὰς πυλῆας ἀνοίξαντες ἔβησαν
 καὶ ἀνεμίγησαν τοῖς παροσελάσαν. ἠδίκησε δὲ ὁδοὶς, ἀλλὰ καὶ
 φιλοφροσύνῃ καὶ δόξωσις ἦσαν. ὁμοσάν τ' ἄλλοις παρὰ τῶν
 Β
 Οὐίτελλίου καὶ παροσελάσαν. οὕτω μὲν οἱ πληστοὶ τῶν πα-
 ρεκαλῶν ἀπαγγέλλοισι γνῶσθαι τὸ μάχην, ὁδοὶς αὐτοῖς
 σαφῶς ὁμολογηῖντες εἰδέναι τὰ κατὰ ἕκαστα, ἔδει τ' ἀπαξίαν
 καὶ τ' ἀνωμαλία. ἐμοὶ δὲ ὕστερον ὁδοῦντι ἔδει τ' πεδίου, Μέ-
 στριος Φλάου, ἀνὴρ ἰσχυρὸς, τῶν τότε μὴ καὶ γινώσκων,
 ἀλλ' ἀνάγκη μὲν τῶν Ὀθωνος ἡμετέρων νέων, ὄντα παλαιὸν ἐ-
 παιδείας, διηγεῖτο μὲν τὸ μάχην ἐπελθὼν ἰδεῖν νεκρῶν σωθῶν
 τιλιχούτων ὥστε τοῖς ἐπιπολῆς ἀπείρα τῶν ἐναίτιων. καὶ τὴν
 αἰτίαν εἶπε τῶν, οὐτε αὐτὸς ἔβη, οὐτε παρ' ἄλλου τῶν περὶ
 αὐτῶν. ἀνήσκη μὲν γὰρ τῶν τοῖς ἐμφυλίοις πόλεμοις, ὅταν
 C
 ἔσπῃ γνῶσθαι, πλείονας εἰκὸς ἔστι, ὅ μὴ δένει ζώοντι χεῖρα
 γὰρ ὁδοῦντι τοῖς ἀλιχοῦμοις. ἢ δὲ ἐπὶ τῶν σωρείων καὶ συμφο-
 ρῆσις ὁδοῦντι αἰτίαν ἐπιπολῆς. τῶν δὲ Ὀθωνοῦ παρὸν
 μὲν ἀσφαῖς, ὡς ἀφ' εἰώθει, παρὰ τῶν τιλιχούτων παροσελάσαν
 λόγος ἐπεὶ τὸ καὶ τετραμῆμοι ἰνὲς ἦσαν ἐκ τῶν μάχης ἀπαγγέ-
 λοντες, τοῖς μὲν φίλοις ἦτον αὐτοῖς ἐθαύμασεν, ὁδοῦντι ἀ-
 παροδοῦν, ἀλλὰ παρὸν τῶν ἀκελῶμοις τὸ τῶν στρατιω-
 τῶν πάθος ἀπαταν ἔσφαλε πείσῃ, ὡς ὁδοῦντι ἀπῆλθεν, ὁδοῦντι
 μετέστη παρὸς τοῖς κρατούταις, ὁδοῦντι ὁδοῦντι αὐτοῦ ζῆτουῦ,
 ἀπεγνωσμένου τῶν ἡγεμόνων, πῶντες δὲ ὁμοσάν ἐπὶ γύρας
 D
 ἦλλον, ἐκείλιον ἀπὸ κρατούταις παροσελάσαντες, ἐγένοντο ἔσπῃ
 μὲν βοῆς, ἰκεσίας χηρῶν ἠσπάζοντο, παροσελάσαν, ἐδάκρυον, ἐ-
 δέοντο μὴ σφῆς ἐκκαταλιπεῖν, μὴ παροσελάσαν τοῖς πολεμίοις
 ἀλλὰ χεῖρα μὲν ἀν' ἐμπνέουσι καὶ ψυχῆς καὶ σώμασι, ὡς ἀφ'
 αὐτοῦ. τῶν ὁμοσάν πῶντες ἰκέλευον. εἰς τὸ ἀφαιερεῖν ἀνάεινας
 ὁδοῦντι, καὶ εἰπῶν, ἰδοὶ καὶ σφῆς οὕτως ὡς ὁδοῦντι παροσελάσαν
 νοῖς ἀπὸ κρατούταις, ἀπεσφῆσαι ἑαυτὸν. ἀλλὰ τούτων ὁδοῦντι ἐπέ-
 κλασε τὸν Ὀθωνα. Φαδρῶν δὲ καὶ κατὰ τῶν παροσελάσαν πῶν
 E
 ταχῶς τῶν ὁδοῦντι ἀπῆλθεν, τῶν τῶν (εἶπεν) ὡς στρατιω-
 τῶν τῶν ἡμετέρων ἐκείλιον οὐδὲ με παροσελάσαν ἐποίησατε αὐτοκρά-
 τορα μακαριώτερον ἠγούμαι, τοῖς τοῖς ὁδοῦντι καὶ τιλι-
 χούτων ἀξίωμοις. ἀλλὰ μὴ μείζονος ἀποσελάσαν, τῶν καλῶς
 ἀποθανῆν ὡς ποσούτων καὶ πειούτων πολιτῶν. εἰ τὸ Ρωμαίων
 ἡγεμονίας ἀξίος γέγονα, δεῖ με τῆς ἐμῆς ψυχῆς ὡς τῆς πα-
 τριδος ἀφῆδιν. οἶδα τῶν νίκην τοῖς ἐναίτοις ὁδοῦντι βεβαίαν
 οὐδὲ ἰσχυρῶν οὐσαν. ἀπαγγέλλοισι τῶν ὁδοῦντι Μισίας ἡμῶν δύ-
 ναμιν οὐ πολλῶν ἡμερῶν ὁδοῦντι ἀπέχῃ ἠδὲ κατὰ βαίνοισι ἐπὶ
 τὸν Ἀδριατὸν Ἀσία καὶ Συρία καὶ Αἴγυπτος, καὶ τὰ πολεμοῦ-
 τα Ἰουδαίοις στρατεύματα μὲν ἡμῶν, ἠτε συγκλητος παρ'
 ἡμῶν, καὶ τέκνα τῶν ἐναίτων καὶ γυναικες. ἀλλ' ὁδοῦντι
 F
 παρὸς Ἀνίβαν ὁδοῦντι Πύρρον ὁδοῦντι Κίμβρου ὁδοῦντι ὁδοῦντι
 τῶν ἰταλίας, ἀλλὰ Ρωμαίοις πολεμοῦντες, ἀμφοτέρω τῶν πα-
 τριδος καὶ νικῶντες ἀδικούμεν καὶ κινώμεν. καὶ γὰρ ὁδοῦντι ἀφῆδιν
 τῶν κρατούταις ἐκείλιον κατὰ ἔστιν. πείσῃσατε πολλὰ καὶ ὅτι
 ἔ γδ ὅρα πὶ τιλιχούτο μοίσις ὄφελος ἔσομαι κρατήσας, ἢ λήκον ὀπίθουσιμαυτῶν

ἡσυχίαν εἰρήνης καὶ ὁμοιοῦς, καὶ τὸ μὴ πάλιν ἡμέραν βιῶν-
 τιν ὀπιθεῖν τῷ Ἰταλίᾳ. τοιαῦτα διαλεχθεὶς, καὶ πρὸς τοὺς
 εἰσαγάγει καὶ τὸν ἀγαθὸν ὀπιχειρῆντας ἀπικουράτους,
 τοὺς τε φίλους ἐκέλευεν ἀπαλλάττειν, καὶ τῶν συγκλητικῶν
 τοὺς παροῦσι τοὺς δὲ μὴ παροῦσιν ἐπέτελλε, καὶ γράμματα πρὸς
 αὐτὸν πόλεις, ὅπως παρακλιθεῖσιν ἐν ἡμέρᾳ καὶ μὴ ἀσφαλείας.
 ποροσάγει μὲν δὲ τὸν ἀδελφιδιῶν Κοκκίον, ἐπιμειλίχιον ὄντα,
 θάρσυν παρεκέλευε, καὶ μὴ δεδιέναι Οὐιτέλλιον, καὶ μητέρα καὶ γε-
 νεὰ καὶ γυναῖκα αὐτὸς, ὡς πρὸ οἰκείων κηδόμενος, διαφυλά-
 ξαι. ἔπειτα τὸ γὰρ ὅτι δὲ τὸν παῖδα βουλόμενον αὐτὸν, ἀλλ' ἀ-
 ναβαλέει μνημονεύει ὅτι Καίσαρ ἀθετεῖ τὸ εἰς πόλιν, ὅπως
 σιωπῆσιν κρατήσαντος αὐτὸν, μὴ πρὸς πόλιν τοῦ πλάσαντος.
 Ἐκεῖνο δὲ (εἶπεν) ὡς πᾶσι παρεκλήθη σοι τελευτῶν, μήτ'
 ὀπιλαθῆαι πρὸς τὰς πόλεις, μήτε ἀγρὸν μνημονεύει ὅτι Καίσαρ
 θεῖον ἔχει. ἡρόμενος δὲ ἀπὸ τούτων, καὶ μικρὸν ἤκουσε τοῦ βου-
 λούμενος ὅτι τὸν παῖδα βουλόμενον αὐτὸν, ὅτι συγκλητικῶν τοὺς ἀπύ-
 σι διηπίλοιον ἀποσφάξιν, εἰ μὴ τὸν ἀμειλίχιον, ἀλλὰ οἱ χη-
 στονται τὸ ἀνοκράτορα καταλιπόντες. πάλιν οὖν πρὸς ἡλθεν
 ἡσυχίαν τῶν ἀνδρῶν φοβηθεὶς, καὶ τοὺς γραπτοὺς, ἐκέτι δεητικῶς
 ὅτι πρὸς πόλιν, ἀλλὰ τὸν ὄφθεις καὶ μετ' ὄργης, εἰς τὸν τορυ-
 βουῶν μάλιστα διαβλέψας, ἀπελθεῖν ἐποίησεν εἰς αὐτὸν καὶ ἔλα-
 τρέσαντας, ἡδὴ δὲ ἑσπέρας οὐσῆς ἐδίψησε, καὶ πῶν ὀλίγη ὕδα-
 τος δυνεῖν ὄντων αὐτῶν ξιφῶν, ἐκατέρωθεν τε μετὰ τὸ ἀπά-
 σμα πολὺν χρόνον, καὶ δὲ ἕτερον ἀπέδωκε, θάτερον δὲ εἰς τὰς ἀλ-
 κίας ἀναλαβῶν, τοὺς οἰκέτας πρὸς ἀλλήλους καὶ φιλοφρονού-
 μενος διένεμε τὸν χρημάτων, τῶν μὲν πλεόν, τῶν δὲ ἔλαττον. ἔχ-
 ῶς πρὸς ἀλλοτριῶν ἀφῆδων, ἀλλὰ τὸ κατ' ἀξίαν καὶ δὲ μέτερον
 ὀπιμελῶς φυλάττων. ἀποπέμφας δὲ τοὺς τοὺς, ἡδὴ δὲ λοιπὸν
 ἀνεπαύετο τὸν νυκτὸς, ὡς τε ἴσως κατευνασὰς ἀσθάνειας βαρέως
 αὐτὸν κατεῦδοντος. ὄρθου δὲ καλέσας ἀπελθῆναι, ὡς σιω-
 διάκησε τὰ πρὸς τοὺς συγκλητικῶς, ματῶν πρὸς ἑσπέρας καὶ
 πύθοντος γερνέει τοὺς ἀπὸ τοῦ χρόνου ὡς ἕκαστος ἐχρηζέ, ἰθι-
 ποῖνον (ἔφη) σὺ καὶ ποῖς τῶν γραμμάτων ἐμφανῆσεν αὐτὸν, εἰ μὴ
 γέλεις κακῶς ἡσυχίαν αὐτῶν ἀποθανῆν, ὡς ἐμοὶ συμπεράξας τὸ
 θάνατον. ἔπειτα τὸν δὲ ἀνδρῶν, τὸν ξίφος ἡσυχίαν ὄρθον
 ἀμφοτέρωθεν τῶν χερσῶν, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀμύθη, ὅσον ἀπᾶς γενάξαι
 μόνον, ἡδὴ δὲ τὸν πόνον, καὶ τοὺς ἐκ τὸς ἀσθάνειαν παρέχον. ἀσπόμε-
 νων δὲ τῶν παίδων οἰμωγῶν, ἀθύς ἀπὸν τὸν γραπτοὺς πεδὸν καὶ
 τῶν πόλιν ἐπέειχε κλαυθμὸς καὶ μετὰ βοῆς οἱ γραπτοὺς εἰσε-
 πεσον ὅτι πᾶς θύρας, καὶ ὠλοφύροντο, πρὸς ἀλλήλους καὶ λοι-
 ποῦντες ἐαυτοὺς μὴ φυλάξοντας τὸν ἀνοκράτορα, μηδὲ
 κωλύσαντας ἀποθανεῖν ἡσυχίαν αὐτῶν. ἀπέστη δὲ ὁ δὲ τῶν
 καὶ ἐαυτὸν ἐγὼς ὄντων τῶν πολεμίων, ἀλλὰ χρομήσαντες τὸ
 σῶμα καὶ πρὸς ἀλλήλους κατασκιάσαντες, ἔξεκρίμζον ἐν τοῖς ὀ-
 πλοῖς οἱ φθάσαντες ἡσυχίαν καὶ βασιλῆα τὸν λέγος ὀπι-
 γαυροῦ μὲν οἱ τῶν ἄλλων οἱ μὲν τὸ τραῦμα τὸ νεκρὸν κατε-
 φίλωσιν πρὸς ἀλλήλους, οἱ δὲ ἡπλόν τῶν χερσῶν, οἱ δὲ πρὸς ἀ-
 κύνου πύρρον. εἶνοι δὲ τῆς πυρᾶ λαμπάδας ἀφέντες,
 ἐαυτοὺς ἀπέσφάξαν, ὅσον ἐκδήλωσιν οὐτε πεπονθότες χη-
 ρὸν ἡσυχίαν τὸν τεθνηκότος, οὐτε πείσασθαι δεινὸν ὑπὸ τῶν κρα-
 τῶντος δεδιότες ἀλλ' εἰκοι μὴδὲ μὴ τὸν πῶποτε τυραννῶν ἡσα-
 σιλέων δεινὸς οὕτως ἔρωσ ἐγένεσθαι καὶ πρὸς ἀλλήλους τὸν δὲ ἔρχην
 ὡς οἰκείον τῶν δὲ ἔρχην καὶ ἡσυχίαν οἰκείον. Ὁ θῶνος ἡσυχίαν ὄρθον
 οὐς γε μὴδὲ ἀποθανόντος ὁ πόνος πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ εἰς ἀνήκεσον ἔρχος Οὐιτέλλιον τελευτήσας. τὰ μὲν οὖν ἄλ-
 λα καὶ ὄρθον οἰκείον ἔχει λεγόμενα. κρύψαντες δὲ τῆς γῆς τὰ λείψανα τοῦ θῶνος, οὐτε μεγέθει σήματος

Apulo Romano sit, quantum si vitam meam ipse pro
 pace & concordia, & ne alterū diem Italia aspiciat
 talem, profundam. Sic fatus, insistentibusq; aduer-
 sari & ipsum excitare renisus, amicis & senatori-
 bus presentibus facessere iussit. Absentibus scripsit,
 literasq; dedit ad ciuitates, vt honorifice & secure
 transirent. Fratris filium Cocceium adolescentem
 adhuc amplexus bono animo iussit esse, neq; for-
 midare Vitelliū. Quippe matrē eius se, liberos, cō-
 iugem, quorum habuisset curā vt suorum, conser-
 uasse. Idcirco enim, quod in animo habuisset, non
 adoptauisse eum: sed in aliud id reiecit tempus.
 B Meminisset autem distulisse Cæsarem adoptionē,
 quo cum victore se imperaret, non vna periret cū
 victo. Illud vero, insit, te moneo fili nouissimū, ne
 profus obliuiscaris neque nimium memineris pa-
 truum te habuisse Cæsare. His actis breui post tu-
 multum & strepitū ad fores audiuit. Milites enim
 digredientibus exitiū denunciabant senatoribus,
 nisi permansissent, sed deserto abissent principe.
 Itaq; metuens illis iterum prodiit, militesq; nō iam
 precabundus neq; leni, sed truci vultu & cū flam-
 ma tumultuantes cōtuitus, abscedere iussit: qui &
 abscesserunt & diffugerunt. Sero iā diei sitiit, hau-
 stoq; pauxillo aquæ cum duos haberet pugiones,
 vtiusq; aciem longo spacio explorauit. Tū altero
 reddito alterū sub axilla retinēs seruos accersit,
 benigniq; pecuniam iis, vni amplius, alteri minus,
 largitus est: nō sicut profundēs aliena, sed pro me-
 rito & modū seruans accurate. Quibus dimotis re-
 liquum iam noctis dedit se quieti, vt stertentē cu-
 bicularii sentirent. Prima luce accito liberto, qui
 cum curauerat receptum senatorum, quid factum
 iis esset, præcepit explorare. Qui vbi renunciauit
 omnibus subministrata, quibus cuiq; fuisset opus:
 Ergo inquit, tu, & militibus te ostende, nisi perire
 illorum manibus velis, quasi operā tuam ad mortē
 mihi præbueris. Quo digressio in pugionē directū,
 quem pectori ambabus manibus subiecit, super-
 ne incubuit. Sensit hactenus, vt vnū gemitū ede-
 ret, dolorem: & illi, qui foris erant, eum exaudiue-
 runt. Sublato à pueris eius eiulatu mox totū exer-
 citum oppidumq; comploratio occupauit. Milites
 cum clamore ad ianuam occurrerunt, lamentati-
 que sunt moerentes & detestantes semet ipsi, quod
 non custodiuisent imperatorem, neque prohibu-
 issent pro ipsis occumbere. Nec quisquā reliquit
 eum, salutis suæ propinquis iā hostibus prospiciens:
 sed excultum corpus rogo parato extulerunt ar-
 mati: exultaueruntq; qui occupauerant subire &
 gestare lectum. Cæteri partim vulnus exanimi in
 genua procumbentes exosculati sunt, partim ma-
 nus attigerunt, alii procul adorauerunt, alii subdi-
 tis rogo facibus se ipsi confodere: cum nullum,
 quod quidem constaret, à defuncto haberent be-
 nefactum, neq; quicquam grauius expectarent à
 victore. Cæterum nullus meo iudicio omnis at-
 tatis tyrannorum vel regum tam ardenti & infano
 imperandi amore flagrauit, quàm illi parere & ob-
 temperare gestierunt Othoni. Nempe ne mortui
 quidem eos desiderium reliquit, sed durauit in
 F pernicipiale Vitellio odium euadēs. Verum cætera
 suo tempore dicentur. Postquam reliquias Otho-
 nis humo mandauerunt: sepulchrum nec condi-

torii mole nec tituli tumore fecerunt inuidiosum. Vidi ego cum Brixilli essem, & modicum monumentum, & inscriptionem huiuscemodi: ΜΟΤΗΟΝΙΣ. Decessit Otho trigesimo septimo ætatis anno, cum menses tres imperasset. Reliquit non inferiores neq; pauciores, qui mortem ipsius laudibus ferrent, quam qui infectarentur vitam. Nam cum nihilo Nerone modestius vixisset, mortuus est generosius. At milites, cum alter præfectus prætorio Pollio statim iurare eis in verba Vitellii iussisset, fremuerunt. Qui vt nonnullos adhuc senatores acceperunt adesse, reliquos missos fecere. Verginium vero Rufum obtuderunt, in armis domum ad eum profecti, inuitantesque denuo & instantes, vt imperium susciperet, aut legatione pro ipsis fungeretur. Ille imperare victis, cum nolisset ante victoribus, dementiam putauit. Legationem vero obire ad Germanos, qui ad multa coactos contra animi sententiam ab ipso existimabant se, timens occulte per auersum ostium euasit. Quod vbi militibus fuit cõpertum, sacramento Vitellio se addixerunt venia obtenta, ac Cecinnæ se associarunt.

ἔτ' ἐπιγραφῆς ὄγκῳ τὸν τάφον ἐποίησαν ἐπιφθονοὶ. εἶδον δ' ὃν Βεῖζιάλω γυμνάσιον καὶ μνημεῖον. τὴν ἐπιγραφὴν οὕτως ἔχουσαν, εἰ μεταφρασθεὶς, δηλώσει Μάρκου Οἰθωνοῦ. ἀπέθανε δὲ Οἰθωνὸς ἔτη μὲν ἐπὶ αὐτῷ τετρακόντι βιώσας, ἄρξας δὲ τρεῖς μῆνας, ἀπολιπὼν δὲ μὴ χείρας μηδ' ἐλάτους τῆς τῶν βίων αὐτῶν ψυχρῶν, τοῖς ἐπαμνοῦσας τὸν θάνατον. βιώσας γὰρ ἐδὲν ἐπιφθέρεον Νέρωνος, ἀπέθανεν δὲ χυμῶρεον. οἱ δὲ στρατιῶται, Πολλίωνος ἕτερου τῆς ἐπάργων, ὀμνύοντες εἰς τὸ Οὐίτελλιον κελύσαντος, ἐδιδεχέμενον καὶ πυθόμενοι τὴν συγκλητικῶν εἰσὶ εἶπε παρῆναι, τοῖς μὲν ἄλλοις ἀφῆκαν, Οὐεργινίῳ δὲ Ρούφῳ παρῆναι παρῆναι, ἀμα τοῖς ὅπλοις ἐλθόντες ἐπὶ τῷ οἴκῳ, καὶ κατακαλυπόμενοι αὐτῶν καὶ κατακλύοντες ἄρξαν, ἢ παρῆναι ὑπὸ αὐτῶν. ὁ δὲ πρὸς ἡγεμονίαν ἠτιώμενος τῶν λαβῶν, νενικηκότων παρῶτερον μὴ γελήσας, μανικὸν ἠγεῖτο παρῶν δὲ παρῶν Γερμανοῖς δεδιδώς, τοῖς πολλὰ βεβιάσας τῶν γνώμων ὑπὸ αὐτῶν δοκῶσας, ἐλαθε δὲ ἕτερον θυρῶν ἐκποδῶν ποιήσας ἑαυτὸν. ὡς δὲ τὸ ἐγγώσαν οἱ στρατιῶται, τοῖς τε ὄρχοις ἐδέξαντο, καὶ τοῖς παρῶν Κεκίνας παρῶντο συγγνώμης τυχόντες.

IN GALBAM ANNOTATIONES GVIL.
XYLANDRI.

Pag. 1053, lit. e. *Vi demonstramus*] Galbæ qui in Rom. imperio successit Neroni, ætas notior est quàm vt de ea quicquam dicendum sit. Apparet autem ex hoc loco, Neronis quoque, & vt opinor, etiam præcedentium imperatorum vitas ab autore nostro descriptas fuisse: atque haud scio an omnium vsque ad Traianum. Nam sub finem Othonis satis innuit Vitellium à se scriptum. Qui libri quanto historiarum detrimento intercederint, facile iudicant periti. nam quis nõ animaduertit quàm multa apud Tacitum, Suetonium & alios desiderentur, quæ vel ex his reliquiis suppleri possint? Equidem hinc apparet, vitas imperatorum à Plutarcho non à prima ætate repetitas: sed ea tantum ab eo pertractata quæ ipsis ad imperium adspirantibus, eoque petitis, deinceps euenerint. vt fortassis istæ vitæ non huius operis fuerint: sicut & oratorum vitas Atheniensium idem seorsim descripsit. Nihil enim est in iis, vt taceam cætera, ἀλλήλων.

1054. a. *Gentis Seruianorum*] πρὸ Σερούϊαν οἴκον. Seruius Sulpicia genti ita fuit vsitatum prænomen vt prope pro gentili vsurpatum nomine, vel ex hoc loco appareat. Non enim temere dixerim, Plutarchum ignorasse Sulpiciam gentem fuisse ex qua Galba hic extiterit. Qui autem Sergium eum faciunt, imperitia labuntur: & iam pridem eorum est explosus error, quantumuis in Suetonii & aliis codicibus retineatur. Catulus de quo hic fit mentio, est Q. Lutatus Catulus Capitolinus, Cæsaris Iulii & Pompeii æqualis, de quo eius temporis historiæ consulendæ.

Ibid. c. *Scelerati procuratores*] ἀλιτηρίων ὀπίστροπος ὄν. Mendum est. Rectiusq; alibi legitur (nam cum cæteris Plutarchi opusculis quæ moralia inscribuntur, etiam Galba hic & Otho impressi sunt) ἀλιτηρίων ὀπίστροπων. Interpres ignoratione rerum lapsus, publicanos vertit. Loquitur autem de procuratoribus prouinciarum, qui mitti ab imperatoribus solebant vt quæ ad fiscum ipsorum pertinerent, administrarent. Vide Dionem libro quinquagesimo tertio, vbi id ab Augusto primum institutum traditur. Quomodo deinde eorum potetia, & libido etiam, accreuerint, vtque prouinciales ab iis vexati sint, ex Tacito, libro præsertim decimosexto, & Suetonio intelliges.

Ibi. e. *T. autem Iunius*] Ὀΐνιος, & in altero, Ὀΐνιος. Interpres T. Iunium recte reddidit. Collega is in consulatu fuit Galbæ, ac tum legatus eius in Hispania: deinde plurimum apud eum potuit, vt est apud Cornelium Tacitum & Suetonium. & quamquam constanter Ὀΐνιος legitur hic, tamen vel sequentia evidentissime ostendunt esse Iunium legendum. Scriptura facile errorem peperit, Ἰούνιος Ὀΐνιος, Ὀΐνιος. στρατιωτικὸν πᾶγμα classarios idem non bene vertit: ego prætorianos reddidi. puto enim στρατιωτικὸν esse legendum. Illud absurdius quod interpres ἐλευθερώσας longe alio, & nescio ad quem conspirationis autorem, detorsit, quum manumissionem vox ea palam designet: & Suetonius hac de re, Igitur, inquit, quum quasi manumissioni vacaturus conscendisset tribunal, &c. cap. 10.

1055. *Clodius Macer*] Μαύρος. Scribe Μαύρος. Tacitus, Suetonius.

Ibid. e. *Cluniam*] Κολωνίας. Interpres Coloniam. Neque sum nescius, in Hispaniæ citerioris ora Coloniam esse, nomine Illici. Sed nomen mihi magis ad Cluniam videbatur accedere, quæ est Celtiberiæ fini. Plinius lib. 3. cap. 3.

1056. a. *Tirus*] Nimirum T. Iunius. in altero Græco locus mancus, in nostro perturbatus est: & historici hic nos destituunt.

Ibid. *Marcianus Vicellus*] Οὐδέλλιος. In Græco altero. Ἰκίμος, Icellus, & sic apud Suetonium legitur. apud Tacitum Hycellus, lib. 17. vtrobique Martianus. Post Spicillum gladiatorem vertit, sequutus Suetonium quum esset in Græco ἀσπυλον.

1057. a. *Exploratum vt res*] Asterisco locus notatus est. Nihil tamen video deesse, & in παρρησί non est ita grauis menda.

1059. c. d. *Petronius Turpilianus*.] Sic est apud Tacitum. in Græco, Tertullianum. Et non Cingonius Varro, sed Ciconius apud eum legitur, consulque fuisse designatus dicitur. & non Trebonianus, sed Trebonius Garucianus, Macri interfector.

1061. c. *Crispino*] Rufo Crispo, equiti Romano. Vide omnino Cornelium Tacitum lib. 13.

1063. c. *Craffi & Pisonis*] Vocabatur is Piso Licinianus: vt est apud Suetonium & Tacitum. pro Pisonis in Græco est κεπίωνος, vox nihili. Quod Lucinianus appellabatur, satis ostendit, eum à Pisonis adoptatum, lege & more adoptionis nomen gentis leuiter immutatum retinuisse. Licinium autem nomen gentis est: vnde Craffi, Murenæ, alii.

Ibidem. f. *Veturius & Barbium*] Tacitus: Sed tum è libertis Onomastum sceleri præfecit, à quo Barbium Proculum Thessera-num spiculatorum, & Veturium eodem perductos. Explicatio autem horum nominum est obscura, quam Plutarchus adfert, atque haud scio vnde petita.

1064. a. *Alioquin enim exercitus sanus*] Hic, vt persæpe, contrarium verbis autoris sensum interpres reddidit. Ostenditur enim causa tam celeris à Galba defectionis.

1065. b. *Atilius Vergilio*] Sic legitur apud Tacitum. Forte Ver-cello scribendum ibi sit.

Ibidem. *Densus centurio*] Ἰσθρὸς, vtrobique in Græco est. Sed ego cum Cornelium sequor, tum etiam Xiphilinum in Galba.

Ibid. d. *A Marco quodam*] Μαρκίου. reponendum Μοῦρκου. Est autem Marcus Statiæ gentis cognomen: vt in L. Statio Murco euident est, de quo præter alios Dio, lib. 47. & 48. & apud Cornelium hic expressum est etiam Seruii nomen.

1066. a. *Patrobii seruis*] Additur in Græco, & Vitellii, nullo nisi absurdo sensu. nihil enim hic Vitellio rei. Itaque aut alterius liberti Netoniani nomen pro Vitelliano reponendum erit, aut totum omittendum, quod malo. Nam & Tacitus & Suetonius solius Patrobii meminerunt: nisi quod hic precio redemptum à calonibus tradens, à nostro variat autore.

IN OTHONEM ANNOTATIONES GVIL.
XYLANDRI.

1067. b. *In Sinuessanum agrum*] Emendandus ex hoc loco est Cornelii Taciti locus, eadem de re loquentis, vbi Sinuessanæ aquæ leguntur, pro Sinuessanis. Sinuessa haud procul ostio Liris amnis, ad oram Campaniæ vrbs est, cuius aquæ nobilita-

tæ sunt. Plinius libro tertio, capite quinto, & libro trigesimo primo, capite secundo. Nihil de Sinuessa tale. Cæterum ego Taciti verbis aliquoties hic sum vsus: vt ostenderem, videri mihi ista ex illo translata.